

Sådan håndterer du alvorlige arbejdsulykker på arbejdspladsen – før, under og efter

Til dig, som er tillidsrepræsentant
eller arbejdsmiljørepræsentant

Socialpædagogerne

 Brolæggerstræde 9 1211 København K

 7248 6000

 www.sl.dk

Sådan håndterer du alvorlige arbejdsulykker på arbejdspladsen

Hvis der sker en alvorlig ulykke på din arbejdsplads, har du brug for hurtigt at vide, hvad du gør som tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant. Dette er din beredskabsplan, som giver dig et overblik over, hvad du selv kan gøre – og hvor du får hjælp, støtte og vejledning.

Husk – det er arbejdsgiveren, der bærer det overordnede ansvar, hvis der sker en alvorlig ulykke på arbejdspladsen.

Hvad kan du bruge Socialpædagogerne til?

Hvis du behøver afklaring af, om en konkret episode, herunder vold eller trusler om vold, skal anmeldes som en arbejdsskade, eller om der skal laves en politianmeldelse, er der hjælp at hente hos Socialpædagogerne. Vi har arbejdsskadekonsulenter, der hjælper og rådgiver vores medlemmer.

Arbejdsskadekonsulenterne rådgiver om arbejdsskadesager, der anmeldes og behandles i både Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring og Erstatningsnævnet. De rådgiver også om ret til erstatning fra arbejdsgiveren eller fra skadevolder. Pr. 1. januar 2025 rådgiver arbejdsskadeteamet også om voldsskadeforsikringen.

Du kan kontakte Socialpædagogernes arbejdsskadekonsulenter på tlf.: **7248 6040** eller på e-mail: **arbejdsskade@sl.dk**

Hvad er en alvorlig ulykke?

En alvorlig ulykke, der sker på arbejdspladsen, er ifølge Arbejdstilsynets definition dødsulykker eller ulykker, der har medført amputationer, knoglebrud eller skader på andre legemsdele. Herudover kan der også være tale om fysisk og psykisk vold. Arbejdstilsynet har følgende definitioner på, hvad fysisk og psykisk vold kan være:

Fysisk vold

Angreb mod kroppen, fx overfald, kvælningsforsøg, knivstik, spark, slag, skub, benspænd, fastholdelse, kast med genstande, niv, bid, krads eller spyt.

Psykisk vold

Trusler om vold og anden krænkende adfærd, fx trusler på livet, trusler om hærværk mod arbejdspladsen, trusler, der vedrører medarbejdernes familie eller venner – eller trusler, der vedrører medarbejdernes ejendele. Trusler kan udtrykkes uden ord, fx med knyttede næver, bevægelse af en finger henover halsen eller i form af tegninger. Psykisk vold og trusler om vold kan også udøves via sms, e-mail og sociale medier.

Jeres handlingsmuligheder før, under og efter den alvorlige ulykke

Før

- 1) Tal sammen om, hvordan I ønsker procedurer til håndtering af alvorlige ulykker på jeres arbejdsplads. Hvad er jeres behov og ressourcer?
- 2) Det er vigtigt, at kollegerne får kendskab til planen, og at I får talt sammen, så alle er bedst muligt forberedt og ved, hvad der skal gøres, hvis uheldet er ude.
- 3) Det skal også sikres, at nye medarbejdere, vikarer og studerende i praktik får kendskab til planen på lige fod med øvrige sikkerhedsinstrukser og procedurer på arbejdspladsen.

Under

- 4) Det er vigtigt, at der er klarhed over, hvem der gør hvad i den aktuelle situation. Det gælder fx:
 - A. Stop ulykken.
 - B. Hjælp den tilskadedekomne.
 - C. Ring 112 (dette er politiets alarmnummer og anvendes kun, hvis der er brug for politiets udrykning, ambulance, brandvæsen eller miljøberedskab).
 - D. Informér nærmeste leder eller arbejdsgiver.
- 5) Hvem tager hånd om den tilskadedekomne, som har været udsat for ulykken/volden? Er der behov for psykisk førstehjælp eller krisehjælp til den kriseramte og evt. øvrige medarbejdere?

- 6) Sørg for, at den tilskadekomne kommer sikkert hjem og ikke transporterer sig hjem alene. I bør også sikre, at den tilskadekomne ikke er alene det første døgn, og at vedkommende får den nødvendige hjælp.
- 7) Har virksomheden en aftale med en psykolog, som kan kontaktes evt. via en sundhedsordning eller Falck Healthcare? Kontaktoplysninger skal være tilgængelige.
- 8) Tag evt. kontakt til tilskadekomnes pårørende.
- 9) Hvem tager hånd om kolleger, som har været vidne til ulykken/volden?
- 10) Hvem tager hånd om borgeren, hvis denne har været involveret i ulykken eller været udsat for volden?
- 11) Hvem tager hånd om evt. andre borgere, hvis de har været vidne til ulykken?

Presse

- 12) Hvis I bliver kontaktet af pressen i forbindelse med en episode på arbejdspladsen, så henvis altid til ledelsen, og kontakt Socialpædagogerne med det samme.

Efter

- 13) Har I på arbejdspladsen en fast procedure for, hvordan I analyserer voldsomme episoder med henblik på læring, så I kan forebygge, at det sker igen?
- 14) Har I på arbejdspladsen retningslinjer for, hvordan I identificerer, forebygger og håndterer vold og trusler? Det er en opgave for det lokale MED- eller samarbejdsudvalg at sørge for, at retningslinjerne er kendt på arbejds-

pladsen. Vi anbefaler, at de får et servicetjek mindst én gang om året.

- 15) Står det klart for alle medarbejdere, hvad der kan betegnes som vold og trusler på jeres arbejdsplads? Og omfatter det også vikarer, nyansatte og studerende i praktik?

Anmeld ulykken til Arbejdstilsynet og som en arbejdsskade

Når der er sket en arbejdsulykke på arbejdspladsen, har arbejdsgiveren pligt til at anmelde den til Arbejdstilsynet:

- Hvis en medarbejder er ude af stand til at udføre sit sædvanlige arbejde, dvs. er arbejdsudygtig mindst én dag ud over dagen, hvor ulykken sker. Anmeldelse skal ske senest 14 dage fra første fraværsdag.
- Hvis ulykken ikke medfører fravær ud over ulykkesdagen, men den antages at kunne begrunde krav på ydelser efter arbejdsskadesikringsloven (fx behandlingsudgifter, varigt mén m.m.). Anmeldelse skal ske senest 14 dage efter tilskadekomstdagen.
- Vær opmærksom på forpligtelsen til at anmelde ulykke med døden til følge til AES (Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring) inden for 48 timer.

På Arbejdstilsynets hjemmeside kan du læse mere om regler og processen for anmeldelse af en arbejdsulykke.

En arbejdsgiver skal evt. også anmelde arbejdsulykken til et forsikringselskab efter reglerne i arbejdsskadesikringsloven. Anmeldelsen sikrer, at de rette myndigheder og parter bliver orienteret, og at medarbejderen evt. får rejst en sag om erstatning.

Arbejdsgivers forsikringsselskab sender sagen videre til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvis de vurderer, at der er grund hertil. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring behandler sagen efter arbejds-skadesikringsloven.

Anmeldelse til voldsskadeforsikring for ulykker sket fra 1. januar 2025

Ved tilskadekomst ved vold, trusler eller andre voldsomme hændelser på arbejdet (herunder fx magtanvendelser) vil det inden for mange socialpædagogiske arbejdsområder være muligt at søge om yderligere erstatning for skader sket fra 1. januar 2025.

Ordningen gælder kun for arbejdsulykker.

Voldsskadeforsikringen er for personer, der arbejder med omsorgsarbejde, der er i særlig risiko for vold fra borgere, som de drager omsorg for.

Følgende arbejdspladser er dækket af sikringspligten: ansatte inden for socialområdet, ældreområdet, sundhedsområdet og undervisningsområdet, der er i særlig risiko for at blive udsat for vold, trusler og andre voldsomme hændelser.

Den tilskadekomne skal selv anmode om erstatning efter voldsskadeforsikringen gennem sin arbejdsgiver eller direkte til forsikringsselskabet, hvis der er sket en arbejdsulykke som følge af vold. Fristen er to år fra den skadevoldende hændelse.

Arbejdsgiver har dog vejledningspligt, når der sker en arbejdsulykke, der kan høre ind under forsikringens dækning.

Anmeldelse af vold til politiet

Hvis den tilskadekomne har været udsat for vold eller trusler om vold på arbejdet, har den tilskadekomne mulighed for at søge om supplerende erstatning efter offererstatningsloven. Det drejer sig om godtgørelse for svie og smerte, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, behandlingsudgifter og differencekrav, hvis lovens betingelser for erstatning ellers er opfyldt. Erstatningsnævnet behandler sagen efter offererstatningsloven.

Politianmeldelse inden for 72 timer

For at få erstatning efter offererstatningsloven hos Erstatningsnævnet skal episoden som udgangspunkt politianmeldes inden 72 timer.

Der kan dispenseres for kravet om politianmeldelse inden 72 timer, hvis der er konkrete, individuelle pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn, som taler imod en politianmeldelse. Det er som oftest tilfældet på vores område.

Vold eller trusler om vold kan anmeldes direkte til politiet enten ved telefonisk henvendelse, e-mail eller ved personligt fremmøde. Vi anbefaler, at anmeldelse til politiet sker ved personlig henvendelse eller e-mail, da man derved modtager en kvittering for anmeldelsen, som den tilskadekomne senere kan bruge som dokumentation.

Politianmeldelse – hvordan?

Der er ingen formkrav til en politianmeldelse. Det kan ske mundtligt eller skriftligt. Socialpædagogerne anbefaler, at det gøres skriftligt. Den skriftlige anmeldelse kan ske ved, at man sender en mail til den lokale politistation.

Mailadressen på den lokale politistation kan findes på hjemmesiden www.politi.dk.

Hvem kan anmelde til politiet?

Alle kan anmelde vold eller trusler om vold til politiet. Socialpædagogerne opfordrer til, at det er arbejdspladsens leder, der er ansvarlig for at anmelde vold eller trusler om vold i forbindelse med arbejdet til politiet. Som TR og AMR kan du være med til at anmelde volden til politiet inden for 72 timer.

Undtagelsen (dispensation for kravet om politianmeldelse)

Hvis den tilskadekomne i forbindelse med sit arbejde bliver udsat for vold eller trusler om vold fra en borger, kan der være generelle hensyn, socialpædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn til borgeren, som taler imod en politianmeldelse.

Erstatningsnævnet kan i konkrete tilfælde dispensere fra kravet om politianmeldelse inden 72 timer. Erstatningsnævnet vil i den forbindelse anmode arbejdsgiveren om en udtalelse om det præcise hændelsesforløb og om begrundelsen for at undlade at politianmelde.

For at Erstatningsnævnet kan dispensere for fristen, er det vigtigt, at den tilskadekomne sammen med arbejdsgiveren inden 72 timer overvejer, om der er socialpædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn, der taler imod, at episoden bliver politianmeldt. Hvis dette er tilfældet, bør begrundelsen for at undlade at anmelde episoden indeholde en udførlig beskrivelse af relationen til skadevolder. Beskrivelsen skal bruges til en evt. senere anmeldelse til Erstatningsnævnet.

Hvis der ikke sker anmeldelse til politiet, anbefaler Socialpædagogerne, at den tilskadekomne og arbejdsgiveren udfylder skemaet 'Udsat for vold eller trusler på arbejdspladsen'.

Skemaet findes på Socialpædagogernes hjemmeside www.sl.dk under 'Arbejds-skade' og 'Udsat for vold'.

Som TR og AMR kan du være med til at følge op og være opmærksom på, at evt. socialpædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn bliver sat på dagsordenen - og sikre, at skemaet bliver udfyldt inden for 72 timer.

Hvornår bør der ske anmeldelse til politiet?

Hvorvidt en voldsom episode på arbejdspladsen skal anmeldes til politiet, er altid en konkret vurdering, der afhænger af alvorligheden af hændelsen, samt hvilke skader hændelsen har medført. Grovere former for vold og trusler, som har medført skade eller sygemelding, bør som udgangspunkt altid anmeldes til politiet.

Socialpædagogernes anbefaling omkring politianmeldelse er, at det - ud fra en juridisk vurdering - altid er det sikreste valg at politianmelde.

Kontakt Socialpædagogernes arbejdsskadekonsulenter

 7248 6040

 arbejdsskade@sl.dk